

via kopiëren van andermans successen uit de armoede groeien.

Maar de weg naar een volwassen economie ligt vol obstakels. Want nog ver voordat de inhaalslag is afgerond, gaat het volgens sommigen mis. Het staat bekend als een valkuil, waarin het middensegment van de wereldwijde welvaartsranglijst zit.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het middensegment, na een eerste groeifase, vast kan komen te zitten tussen arm en rijk. Aan de ene kant hebben deze landen zich uit de markt geprezen ten opzichte van arme landen, die nog kunnen concurreren op lage arbeidskosten. Tegelijkertijd ontbeert het dezelfde landen aan technologieën om mee te komen met volwassen economieën.

MISVATTING

Maar op de bewering dat na de eerste inhaalslag een fase van stagnatie aanbreekt, is veel af te dingen, zo blijkt uit een recente publicatie van *The Economist*. Het kan best gebeuren dat landen in het middensegment een groeivertraging ondergaan, zoals Singapore en Zuid-Korea in het verleden, maar deze zijn daarin zeker niet blijven hangen

Het kan volgens het Britse weekblad ook te maken hebben met het referentieniveau. Stel dat een economie eerst sneller groeit dan verwacht en vervolgens valt de groei terug naar een normale snelheid. Dan zijn er onderzoekers die een dergelijke terugval als ernstige vertraging kwalificeren, terwijl de economie nog steeds volgens het normale traject inloopt op ontwikkelde landen.

Een ander kritiekpunt betreft de grootte van de groepen. Zo kan het zijn dat de criteria voor de middeninkomens te breed gedefinieerd zijn om te gebruiken. Als de bandbreedte erg ruim is, vallen simpelweg te veel landen in het middensegment. En als een land zich van onderaan naar boven werkt, kan het – ondanks indrukwekkende groeicijfers – erg

lang duren voordat de bovenkant van de bandbreedte in zicht komt.

Daarnaast is het zo dat gemiddelden vaak een onderliggende variatie maskeren. De meeste economieën hebben een mengelmoes van leidende bedrijven en achterblijvers. Het is zeker niet zo dat iedere fase uit strikt gescheiden segmenten bestaat en dat alle bedrijven tegelijkertijd vooruitgang boeken. Integendeel, een aantal trekt de kar – en daarmee het gemiddelde – omhoog. Zo blijft er voldoende ruimte voor verbetering.

CONCURREEREND VERMOGEN

Het World Economic Forum (WEF) ondersteunt de visie dat de weg naar voorspoed niet bestaat uit strikt gescheiden en elkaar opvolgende segmenten. Uit recent onderzoek van de Zwitserse denktank blijkt dat grote opkomende landen zich tijdens de inhaalslag op volwassen economieën, zoals Nederland, ook al bezighouden met innovatie. Opkomende markten als China, India en Indonesië doen steeds meer dienst als innovatiecentra. Alleen zijn die activiteiten nog niet breed gedragen onder de bevolking. Pas wanneer mensen en bedrijven toegang hebben tot

HET WORLD ECONOMIC FORUM, DAT LANDEN RANG-SCHIKT OP CONCURREEREND VERMOGEN, ZIET DAT DE FOCUS VERSCHUIFT VAN GROEI NAAR MENSELIJKE ONTWIKKELING EN WELZIJN

nieuwe technologieën en deze gebruiken, komen de voordelen van innovatie ook ten goede aan de maatschappij. Daar is nog een slag te maken.

Naast zelf inzetten op menselijk vernuft en succesvolle technologieën kopiëren, zijn er nog andere mogelijkheden om verder te groeien. Bij opkomende markten is nog veel winst te boeken in de basisvoorzieningen, met name het wegnemen van hindernissen om zaken te doen. Of het nu gaat om corruptie, een belabberde infrastructuur, een inefficiënt overheidsapparaat of beknellende regelgeving, het zijn factoren die het bedrijfsleven verhinderen om te floreren.

De onderzoekers van de Zwitserse organisatie die landen rangschikt op concurrerend vermogen merken op dat de focus verschuift van groei naar menselijke ontwikkeling en welzijn. Echter, groei zorgt voor de middelen die nodig zijn voor beter onderwijs, gezondheid, veiligheid en hogere inkomens. Hoewel groei een garantie is voor menselijke ontwikkeling, wijzen de onderzoekers erop dat er geen voorbeelden zijn van landen die de welvaart hebben verbeterd zonder groei.

